

Alpine Rally, najstarije tradicionalno međ. automobilsko reli-natjecanje, održano prvi put 1910 na planinskom prijevoju Katschberg (Austrija). Održava se kao jedno od reli-natjecanja za PE vozača.

alpinijada, godišnji međ. skup alpinista koji je počeo organizirati Bugarski turistički savez (1957), a od 1964 održava se svake god. u jednoj od socijalističkih zemalja; sudjeluju i penjači iz zapadnoevr. zemalja, a od 1961 povremeno i iz Jugoslavije.

alpinist, planinar koji se penje u stijenama, na teško pristupačne planinske vrhove. U Jugoslaviji su a. okupljeni u alpinističkim odsjecima planinarskih društava; naslov a. stječe se nakon pripravnčkog staža i položenog ispita. U Jugoslaviji ima oko 1000 evidentiranih a., od kojih su tri četvrtine iz Slovenije.

alpinističko užje, planinarstvo, speleologija: pribor za osiguranje pri penjanju i spuštanju; pomoću specijalnog pribora koristi se užje za penjanje i spuštanje bez posebnog osiguranja.

alpinistika, penjanje u svakoj stijeni, bez obzira nalazi li se u visokoj planini ili nizinskoj stijeni, odn. u kanjonu.

alpinizam, uspinjanje na visoke planine radi otkrivanja i doživljavanja prirodnih ljepota i zanimljivosti; podudara se s planinarstvom, ograničenim u početnom stadiju samo na alpsko područje, pa mu otuda i ime. Danas obuhvaća veoma širok raspon te se počeo diferencirati u himalajizam, andinizam, piri-nejizam i, posebno, na ekspedicionizam (ekspedicije). Po razvojnem toku dijeli se na klasično razdoblje, u kojem se penjalo slobodno, bez osobitih tehn. pomagala. Nakon I svj. rata počeo se razvijati moderni, tehn. alpinizam koji se koristi ne samo užetom, klinovima i cepinom, nego i ostalim sredstvima što ih suvremena tehnika može pružiti kao pomoć u osvajanju najtežih stijena. U novije doba mijenja se sadržaj utoliko što je sve više orijentiran stijeni. Budući da su svi vrhovi osvojeni, nadomjestak se traži u sve težim pristupima (npr. jugosl. ekspedicije na Makalu i Everest). Posebnu tehniku zahtijevaju zimski alpinizam, penjanje u ledu i usponi na vrhove od 8000 m. Istodobno s napretkom tehnike, traže se sve teže stijene, pa se razvija tzv. ekstremno

penjanje, pri čemu se stijena buši alatom i upotrebljavaju se tzv. ekspanzivni klinovi. Zbog toga je postala preuska ranija podjela uspona na šest stupnjeva teškoće i javlja se ekstremizam koji traži uvođenje sedmog stupnja. Alpinisti obično formiraju u planinarskim društvima alpinističke odsjeke. Prva alpinistička organizacija u našoj zemlji bio je Dren, osn. 1906 u Ljubljani. U H se prvi počeo sustavno baviti alpinizmom Hrvatski turistički klub Sljeme u Zagrebu, ali je prvi alpinistički odsjek osn. 1935 u Hrvatskom planinarskom društvu. U ostalim republikama alpinisti su se organizirali tek poslije II svj. rata. Alpinisti se izobražavaju na ljetnim i zimskim tečajevima, a naslov alpinista stječu nakon pripravnčkog staža i položenog ispita. U SFRJ danas ima najviše alpinista u SRSl, zatim u SRH, a nešto manje u ostalim republikama. U našoj zemlji njihovu djelatnost koordiniraju komisije u republičkim i pokrajinskim planinarskim savezima, koje povezuje Komisija za alpinizam Planinarskog saveza Jugoslavije, a u svijetu Medunarodna unija planinarskih društava (UIAA).

alpita, namještenik u starogrč. gimnaziju; mazao je vježbače uljem i davao praktične savjete iz tje. vježbanja.

Alpi, austr. cesta kraj Beča za auto-moto brdsko-brzinske utrke; duž. 5,3 km, visinska razlika 612 m, cilj na 1032 m nadmorske visine.

alpska kombinacija, kombinirano skijaško natjecanje u spustu i slalomu po pravilima propisanim redosljedom starta (npr. prvi po rezultatu u spustu starta kao peti u slalomu, četvrti kao drugi itd., peti kao prvi, šesti kao šesti itd.); a. k. naziva se i dvojnomo kombinacijom; konačni uspjeh dobiva se zbrajanjem b. na osnovi postignutih rezultata iz obje discipline. Postoji i trojna kombinacija, u kojoj se ukupni uspjeh dobiva zbrajanjem postignutih b. u spustu, slalomu i veleslalomu.

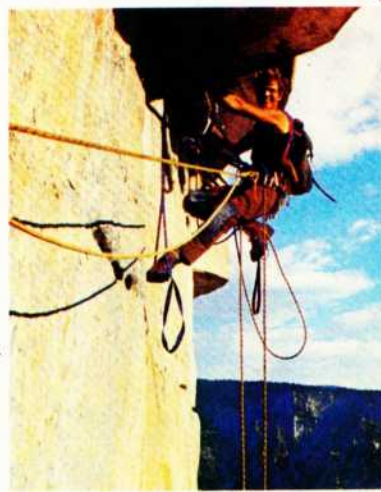
alpske discipline, natjecateljske skijaške discipline: spust, slalom i veleslalom. Natječu se muškarci i žene s pojedinačnim startom, u kraćim vremenskim razmacima.

Alpski letalski center Lesce-Bled, zrakoplovni centar koji okuplja sp. zrakoplovec iz Gorenjske, uključujući i Aeroklub iz Ljubljane, koji nema svoj sp. aerodrom. ALC je smješten na aerodromu kod Radovljice, gdje se održavaju brojne priredbe domaćeg i svj. ranga (PS u padobranstvu 1951 i 1970).

Alpski pokal, nagrada pobjedniku natjecanja koja se održavaju između 6 alpskih zemalja (Austrija, Francuska, Italija, Jugoslavija, SR Njemačka, Švicarska) u više sp. grana: 1) hokej na ledu: održava se od 1967 za klupske ekipe, a od 1970 za nac. reprezentacije i

ALPINIZAM: 1. bivač u stijeni; 2. silaženje u sjedištu pomoću zamke i karabinera; 3. oprema; 4. svladavanje stropa

ALPE-ADRIA, biciklizam

